

A Swedish strategic innovation program jointly funded by the Swedish Energy Agency, Vinnova and Formas.

Klimatkontrakt 2030

Mellan Nacka kommun och myndigheterna Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket, Trafikverket samt Viable Cities.

Version 2022

Innehållsförteckning

Syftet med Klimatkontrakt 2030	4
Parter	4
Kommunens åtaganden	4
Kommunens klimatmål	5
Strategi	5
Organisation och ledning	5
Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare	5
Klimatinvesteringsplan	5
Digitalt stöd för genomförandet	6
Innovationsnav för klimatneutrala kommuner	6
Klimatanpassning	6
Klimatsmart mobilitet	7
Rapportering och uppföljning	7
Viable Cities åtaganden	8
Bättre regler	8
Innovationer	8
Samordnad finansiering	8
Samspel med EUs mission klimatneutrala städer	8
Myndigheternas åtaganden	8
Samordning kring lärdomar och regelverk	9
Forskning, innovationer och utveckling	9
Samordnad finansiering	9
Arbete med Europeiska investeringsprogrammet för forskning och innovation	9
Strategiska utvecklingsprojekt 2023	9
Systemdemonstration	9
XXX	10

Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering	10
Viktigaste uppdateringar för kommunen	10
Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen	10
Viktigaste uppdateringar för Viable Cities	10
Viktigaste uppdateringar för myndigheterna	10
Kontraktet	11
Bilaga 1 – länkar till dokument	13

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med detta Klimatkontrakt är att öka tempot i klimatomställningen i städer inom ramen för Agenda 2030 och samtidigt bidra till återhämtningen i svensk ekonomi i kölvattnet av coronapandemin. Klimatkontraktet uttalar parternas avsikt att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Klimatkontraktet ger även Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städernas klimatomställning. Detta ska uppnås genom ömsesidiga och långsiktiga åtaganden om insatser från de undertecknande statliga myndigheternas, innovationsprogrammet Viable Cities och kommunens sida enligt följande.

2. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Nacka kommun.
- Myndigheterna: Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Tillväxtverket och Trafikverket.
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

3. Kommunens åtaganden

Nacka kommun ska intensifiera arbetet för att både stoppa stigande medeltemperaturer och minska belastningen på miljön. Stadsutveckling som sker i Nacka ska vara en hävstång för övergång till ett mer klimatsmart samhälle. En del i detta arbete är vår medverkan i Viable Cities - Klimatneutrala städer 2.0 med utgångspunkt i centrala Nacka med projektbenämningen Klimatneutrala Nacka 2030. Nacka kommun avser att:

- använda, vidareutveckla och sprida insikter från satsningen Klimatneutrala Nacka 2030 till andra, både inom och utanför kommunen
- identifiera och utveckla kommunens arbetssätt och omställningsförmåga för att nå klimatmålen
- fortsätta att arbeta tillsammans med näringslivet och andra parter för att tänka nytt och klimatsmart i den pågående stadsutvecklingen
- underlätta för Nackaborna att göra klimatsmarta val i sin vardag och verka för att Nackaborna blir delaktiga i arbetet med omställningen till ett klimatneutralt Nacka.
- arbeta med att vidareutveckla klimatarbetet i verksamheterna och öka kunskapen och förståelsen inom kommunkoncernen för vad som ger klimatutsläpp och vad verksamheterna kan göra för att minska sin klimatpåverkan.
- den egna verksamheten helt ska fasa ut fossil energi.

- genomföra en markanvisning för bostadsbyggande där lägst klimatpåverkan, både i byggande och drift, blir avgörande.
- tydliggör styrningen av kommunens långsiktiga miljö- och klimatarbete och bidra till att målen i våra styrdokument uppnås.

3.1. Kommunens klimatmål

Nacka kommun antog 2016 ett lokalt miljöprogram med indikatorer och målnivåer för att följa utvecklingen av kommunens miljömål fram till 2030. Miljöprogrammet innefattar sex miljömål som är prioriterade för att uppnå attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Av programmet framgår att kommunen ska bidra till att minska den globala klimatpåverkan genom att sänka sina direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser.

3.2. Strategi

Mål- och budget är kommunens främsta styrdokument. Av mål- och budget för 2023-2025 framgår att en stark, grön och långsiktigt hållbar tillväxt eftersträvas i Nacka. Nacka kommun ska intensifiera arbetet för att både stoppa stigande medeltemperaturer och minska belastningen på miljön. Stadsutvecklingen som sker i Nacka ska vara en hävstång för övergång till ett mer klimatsmart samhälle. Utöver mål- och budget finns flera andra styrdokument så som Miljöprogrammet, Nackas översiktsplan och Strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutveckling som bidrar till kommunens långsiktiga arbete.

3.3. Organisation och ledning

Under 2020 tog kommunfullmäktige beslut om implementering av Agenda 2030. Alla nämnder, enheter och kommunens bolag ska vara delaktiga i arbetet med att uppfylla målen och skapa ett långsiktigt hållbart Nacka. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens miljö- och klimatarbete. Beslut i ärenden om kommunens övergripande miljö- och klimatarbete sker främst i kommunstyrelsens miljöutskott.

3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare

För att nå målen om ett fossilfritt och klimatneutralt Nacka behövs nya samarbeten och innovationer. Kommunen vill skapa förutsättningar för samverkan med näringsliv, akademi och medborgare. Tillsammans med byggaktörerna inom *Centrala Nacka marknadsbolag AB*, har kommunen tagit fram konceptet Naturban som arbetar mot visionen *Närhet och naturbant. där naturen och det urbana möts på nya sätt och trivs tillsammans*. Målbilden är att skapa förutsättningar för livskvalitet och växtkraft i Sveriges första naturbana stadsdel med närhet till allt man behöver.

Kommunen deltar i olika nätverk för att öka insatserna för klimatomställningen, exempelvis Stockholm Green Innovation District och företagarnätverket Nacka Klimatnätverk. Kommunens medverkan i Viable Cities och satsningen på Klimatneutrala städer 2.0 utgör ytterligare ett forum för samverkan. Tillsammans med projektkonsortiet i *Klimatneutrala Nacka 2030*, har kommunen som mål att genom samverkan utforska och analysera hur stadsutvecklingsprocessen kan organiseras och styras för att skapa förutsättningar för en hållbar stadsutveckling. Målet är också att utveckla och implementera nya och verkningsfulla arbetssätt. Något som ska bidra till utveckling av smarta lösningar som bidrar till att underlätta för Nackaborna att göra klimatsmarta val i sin vardag.

Det kommunägda bolaget Nacka vatten och avfall AB arbetar aktivt med medborgarna att minska avfallsmängderna. Kommunens Energi- och klimatrådgivning ger information och rådgivning till medborgare, företag och bostadsrättsföreningar om hur de kan bidra till att minska sin klimatpåverkan. För att kommunen på bästa sätt ska kunna underlätta för Nackaborna att göra klimatsmarta val i sin vardag och öka medvetenheten hos medborgarna finns ett behov av att utveckla kontakten med Nackaborna.

3.5. Klimatinvesteringsplan

Nacka kommer påbörja framtagandet av en klimatinvesteringsplan med utgångspunkt i centrala Nacka inom ramen för projektet Klimatneutrala Nacka 2030. Arbetet utgår från framtagna koldioxidbudget och åtgärdsplanerna för avfall och fossilfria transporter samt kommunens gröna obligationer.

3.6. Digitalt stöd för genomförandet

Kommunen följer idag upp utvecklingen för de lokala miljömålen i Miljöbarometern, där respektive indikator kan följas över tid.¹ Kommunen avser att även sammanställa och visualisera annan miljö- och klimatrelaterad utveckling genom Miljöbarometern för att tydligare hålla samman arbetet. En digital koldioxidbudget² har tagits fram vilken synliggör kommunens utsläppsnivåer och den utsläppsminskning som krävs för att efterleva Parisavtalet.

En Agenda-2030-modul har implementerats i kommunens mål- och resultatstyrningsverktyg Stratsys för planering och uppföljning av hållbarhetsarbetet. Det digitala verktyget Jämföraren är ett stöd för Nackaborna i olika val av anordnare. Verktyget visar olika kvalitetsmått. Miljö- och hållbarhet ska läggas till som en parameter för att tydliggöra anordnarnas arbete inom hållbarhet och miljö.

3.7. Innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Vi står inför stora utmaningar inom miljö- och klimatområdet. Nacka har för avsikt att genom samverkan och ett aktivt arbete tillsammans med andra aktörer sprida innovativa idéer både vad gäller arbetssätt och smarta lösningar. Tack vare den omfattande stadsutveckling som sker i Nacka

¹ <https://nacka.miljobarometern.se/>

² <https://www.climatevisualizer.com/nacka>

finns möjlighet att testa nya och innovativa lösningar. Organisationer och företag som är drivande i klimatomställningen bjuds in för att delta i omställningsarbetet. Nacka kommun vill vara en aktiv del i skapandet av olika innovationsnav. Vårt gemensamma arbete genom Viable cities, med utgångspunkt i Centra Nacka, är ett sådant innovationsnav för kommuner som vill öka takten i klimatomställningen. Ett annat är samarbetet inom Stockholm Green Innovation District med stadsutvecklingen i Sicklaområdet i fokus.

3.8. Klimatanpassning

För att minska konsekvenserna av ett förändrat klimat och utveckla Nackas proaktiva och systematiska klimatanpassningsarbete fattade kommunfullmäktige beslut om program för klimatanpassning i maj 2022. Programmet ger en övergripande bild av riskerna kopplat till ett förändrat klimat i Nacka kommun samt innehåller prioriterade åtgärder kopplat till riskerna gällande skyfall, värme, havsnivåhöjning och biologisk mångfald vilka i nuläget bedöms vara de största klimatrelaterade riskerna för Nackasamhället. Nacka kommuns ambition är att anpassning till framtida klimat sker i all planering och genomförande.

3.9. Klimatsmart mobilitet

En av de viktigaste åtgärderna för att nå målen i miljöprogrammet är att göra resandet mer hållbart. I Nacka kommuns strategi för framkomlighet fastslås att kommunen ska ha ett trafiksystem där alla fordonsslag är samordnade på ett hållbart och välfungerande sätt. En av kommunens största mobilitetsåtgärder är utbyggnad av tunnelbana till Nacka med anslutande bussterminal och nya knutpunkter. Med den växande befolkningen och det ökade trycket på transportsystemet behöver kommunen ta ett samlat grepp kring utvecklingen av både ett hållbart system och insatser för beteendeförändring. En plan ska tas fram under 2023 med konkreta åtgärder för att främja och underlätta cykling, där ambitionen är att 25 % av arbetsresorna helt eller delvis ska ske med cykel.

3.10. Rapportering och uppföljning

Varje år följs miljömålsindikatorerna upp av kommunstyrelsen och redovisas i kommunens årsredovisning. Indikatorerna utvärderas årligen och kan revideras vid behov. En Agenda-2030-modul har implementerats i kommunens mål- och resultatstyrningsverktyg Stratsys för planering och uppföljning av hållbarhetsarbetet. Arbetet inom satsningen Klimatneutrala Nacka 2030 planeras årligen rapporteras genom en lägesrapport till kommunstyrelsen.

Under 2022 har ett arbete inletts med att kartlägga Nacka kommuns klimatpåverkan från den egna verksamheten, i enlighet med metodiken från GHG-protokollet (greenhouse gas protocol). Kommunens avsikt med kartläggningen är att få bättre översyn av kommunens samtliga utsläpp samt vilka åtgärder kommunen kommer behöva fokusera på framöver för att nå uppsatta klimatmål.

4. Viable Cities åtaganden

Innovationsprogrammet Viable Cities genomförs i bred samverkan, för att bidra till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 som en del i det svenska åtagandet att uppfylla mål i Agenda 2030 och Parisavtalet. I detta ingår att vara internationella föregångare i städers omställning.

Viable Cities arbetar med en bredd av aktörer på tvärs över vetenskapliga discipliner, branscher och samhällssektorer. Det kopplar samman excellenta forskningsmiljöer med stora och små företag inom en rad branscher samt offentliga verksamheter och civilsamhällsorganisationer.

Inom ramen för den roll som Viable Cities har som strategiskt innovationsprogram kommer programmet att verka för följande:

4.1. Bättre regler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

4.2. Innovationer

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

4.3. Samordnad finansiering

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

4.4. Samspel med EUs mission klimatneutrala städer

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

5. Myndigheternas åtaganden

Myndigheterna ställer sig bakom det missionsdrivna arbetet som syftar till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 och tillhandahåller en ram för samverkan genom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

Myndigheterna har för avsikt att samarbete kring följande utveckling under 2021 för att understödja kommunernas klimatomställning:

5.1. Samordning kring lärdomar och regelverk

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

5.2. Forskning, innovationer och utveckling

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

5.3. Samordnad finansiering

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

5.4. Arbete med Europeiska investeringsprogrammet för forskning och innovation

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

6. Strategiska utvecklingsprojekt 2023

Under 2023 kommer följande strategiska utvecklingsprojekt att bedrivas inom Viable Cities Transition Lab i samverkan med övriga kommuner, med syfte att vid den kommande revideringen av Klimatkontrakt 2030 kunna vidareutveckla innehållet i kontraktet.

6.1. Systemdemonstration

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

6.2. XXX

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering

Viable Cities och kommunen är överens om att genomföra en årlig uppföljning av kommunens resultat inom ramen för Klimatkontrakt 2030. Viable Cities tar fram underlag för en årlig uppföljning på kommunal och nationell nivå.

7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat

8. Kontraktet

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2022. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Klimatkontrakt 2030

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2023. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Stockholm den 8 december 2022

XX, kommunstyrelseordförande
XX kommun

Robert Andrén, generaldirektör
Energimyndigheten

Olga Kordas, programchef
Viable Cities

Darja Isaksson, generaldirektör Vinnova

Robert Andrén, generaldirektör
Energimyndigheten

TBC, generaldirektör
Tillväxtverket

Roberto Maiorana, generaldirektör
Trafikverket

Bilaga 1 – länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för [stad].

LÄNKAR TILL RELEVANTA DOKUMENT	
Klimatkontrakt 2030 Umeå ver 2020	Umeås lokala miljömål 2020 (2020) Strategisk plan för Umeå kommun 2016-2028 (2016) Översiktsplan för Umeå kommun (2018)